

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Zasady oceniania rozwiązań zadań
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny TEST DIAGNOSTYCZNY
<i>Przedmiot:</i>	Geografia
<i>Poziom:</i>	Poziom rozszerzony
<i>Formy arkuszy</i>	MGEP-R0-660
<i>Termin egzaminu:</i>	11 grudnia 2024 r.
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	12 grudnia 2024 r.

Uwaga: Akceptowane są wszystkie odpowiedzi merytorycznie poprawne i spełniające warunki zadania.

Zadanie 1. (0–1)

Zasady oceniania

1 pkt – dwie poprawne odpowiedzi.

0 pkt – odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Rozwiązanie

FF

Zadanie 2. (0–2)

Zasady oceniania

2 pkt – poprawny sposób obliczenia spadku rzeki wraz z poprawnym wynikiem.

1 pkt – poprawny sposób obliczenia spadku rzeki bez poprawnego wyniku.

0 pkt – odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Rozwiązanie

Punkt A: 72,7 m n.p.m.

Punkt B: 69,7 m n.p.m.

Różnica wysokości:

$72,7 \text{ m} - 69,7 \text{ m} = 3 \text{ m}$

Średni spadek:

$3 \text{ m} : 12 \text{ km} \times 1000 \text{ ‰} = 0,25 \text{ ‰}$

Zadanie 3. (0–2)

Zasady oceniania

2 pkt – trzy poprawne odpowiedzi.

1 pkt – dwie poprawne odpowiedzi.

0 pkt – odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Rozwiązanie

PPF

Zadanie 4. (0–1)

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Rozwiązanie

1. A

2. A

Zadanie 5.1. (0–1)

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Rozwiązanie

B

Zadanie 5.2. (0–1)

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne wyjaśnienie odnoszące się do Wisły i Narwi.

0 pkt – odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Przykładowe odpowiedzi

- Złodzenie Wisły ograniczyło odpływ wód Narwi. Cofka u ujścia Narwi do Wisły powodowała wezbranie wód Narwi, a następnie zalanie jej doliny.
- Stan wody w Wiśle był wyższy od stanu wody na Narwi, co uniemożliwiło odpływ wód Narwi do Wisły.

Zadanie 6. (0–2)

Zasady oceniania

2 pkt – dwie poprawne korzyści.

1 pkt – jedna poprawna korzyść.

0 pkt – odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Przykładowe odpowiedzi

- Trasa wzdłuż nieczynnych torów kolejowych charakteryzuje się mniejszym średnim nachyleniem terenu niż trasa najkrótsza.
- Trasa wzdłuż nieczynnych torów kolejowych przebiega przez obszar o mniejszej gęstości zabudowy niż trasa najkrótsza.
- W zasięgu hałasu emitowanego przez ruch pociągów na trasie wzdłuż nieczynnych torów kolejowych mieszka mniej osób niż na trasie najkrótszej.
- Wykorzystanie elementów dawnej infrastruktury bez konieczności zajmowania nowej powierzchni.
- Inwestycja zlokalizowana w miejscu dawnej linii kolejowej będzie tańsza, gdyż nie będzie potrzeby wykupywania gruntów.

Zadanie 7. (0–2)

Zasady oceniania

- 2 pkt – uzasadnienie wyboru dwoma poprawnymi argumentami.
- 1 pkt – uzasadnienie wyboru jednym poprawnym argumentem.
- 0 pkt – odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Przykładowe odpowiedzi

Tak

Przykładowe uzasadnienie:

- Nowy Dwór Mazowiecki jest położony w pobliżu Warszawy.
- Nowy Dwór Mazowiecki charakteryzuje wysoką dostępnością komunikacyjną, umożliwiającą dojazdy do Warszawy.

Nie

Przykładowe uzasadnienie:

- Część Nowego Dworu Mazowieckiego jest położona na obszarze zalewowym.
- Część Nowego Dworu Mazowieckiego jest położona zbyt blisko lotniska.
- Na obszarze Nowego Dworu Mazowieckiego jest położona Twierdza Modlin, która charakteryzuje się występowaniem zabytkowego krajobrazu kulturowego, więc nie powinna być przeznaczana na lokalizowanie nowych osiedli.

Zadanie 8. (0–2)

Zasady oceniania

- 2 pkt – trzy poprawne odpowiedzi.
- 1 pkt – dwie poprawne odpowiedzi.
- 0 pkt – odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Rozwiązanie

PFF

Zadanie 9. (0–2)

Zasady oceniania

- 2 pkt – zapisanie poprawnej litery i poprawne uzasadnienie.
- 1 pkt – zapisanie poprawnej litery bez poprawnego uzasadnienia
albo
 - odniesienie się w uzasadnieniu do astronomicznej przyczyny zróżnicowania wartości przedstawionych na wykresie bez zapisania poprawnej litery.
- 0 pkt – odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Rozwiązanie

A

Przykładowe uzasadnienia:

- Na biegunie północnym występuje największe zróżnicowanie ilości energii docierającej do powierzchni Ziemi.

- Sezonowy brak dopływu promieniowania słonecznego (z powodu występowania nocy polarnej).

Zadanie 10. (0–2)

Zasady oceniania

2 pkt – poprawna odpowiedź odnosząca się do układów barycznych i ruchu obrotowego Ziemi.

1 pkt – poprawna odpowiedź odnosząca się do układów barycznych albo ruchu obrotowego Ziemi.

0 pkt – odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Przykładowa odpowiedź

Uwarunkowanie baryczne:

W okolicach zwrotników występują wyży, a w okolicy równika – niży, więc wiatry przedstawione na rysunku (pasaty) wieją od zwrotników do równika.

Uwarunkowanie astronomiczne:

Ziemia obraca się z zachodu na wschód, więc siła Coriolisa powoduje odchylenie wiatrów przedstawionych na rysunku (pasatów): na półkuli północnej – w prawo, a na półkuli południowej – w lewo.

Zadanie 11. (0–2)

Zasady oceniania

2 pkt – trzy poprawne odpowiedzi.

1 pkt – dwie poprawne odpowiedzi.

0 pkt – odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Rozwiązanie

północ

wyższa

subdukcji

Zadanie 12. (0–1)

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Rozwiązanie

B

Zadanie 13. (0–2)

Zasady oceniania

- 2 pkt – poprawne wyjaśnienie zmienności przepływów w dwóch punktach pomiarowych.
- 1 pkt – poprawne wyjaśnienie zmienności przepływów w jednym punkcie pomiarowym.
- 0 pkt – odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Przykładowe rozwiązanie

Punkt A jest położony poniżej Jeziora Wiktorii (jeziora) w jego pobliżu, więc ten akwen wyrównuje przepływy Nilu. W punkcie B duża zmienność przepływów w ciągu roku jest spowodowana obecnością pory deszczowej i pory suchej w dorzeczu Nilu Błękitnego.

Zadanie 14.1. (0–1)

Zasady oceniania

- 1 pkt – poprawna odpowiedź i poprawne uzasadnienie.
- 0 pkt – odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Rozwiązanie

2011

Przykładowe uzasadnienia:

- W 2011 r. nie było lodowca, który w 1890 r. uniemożliwił grawitacyjne przemieszczanie się materiału skalnego po zboczu doliny.
- Po ustąpieniu lodowca odsłoniły się strome stoki doliny.

Zadanie 14.2. (0–1)

Zasady oceniania

- 1 pkt – poprawna odpowiedź i poprawne uzasadnienie.
- 0 pkt – odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Rozwiązanie

nie sprzyja

Przykładowe uzasadnienie:

Morena środkowa powstaje z moren bocznych łączących się jeziorów lodowcowych (co najmniej dwóch).

Zadanie 15.1. (0–2)

Zasady oceniania

- 2 pkt – trzy poprawne odpowiedzi.
- 1 pkt – dwie poprawne odpowiedzi.
- 0 pkt – odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Rozwiązanie

PFP

Zadanie 15.2. (0–1)

Zasady oceniania

- 1 pkt – poprawna odpowiedź i poprawne uzasadnienie z odniesieniem do blokdiagramu i do profilu glebowego.
- 0 pkt – odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Rozwiązanie

C

Przykładowe uzasadnienia:

- Na profilu glebowym skałą macierzystą jest wapień, a tylko na obszarze C w utworach powierzchniowych występują skały wapienne.
- Profil glebowy przedstawia rędzinę, a tylko na obszarze C w utworach powierzchniowych występują skały wapienne.

Zadanie 15.3. (0–1)

Zasady oceniania

- 1 pkt – poprawne wyjaśnienie.
- 0 pkt – odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Przykładowa odpowiedź

Skały wapienne dominujące w podłożu podlegają procesom krasowym, dlatego wody powierzchniowe mogą wnikać pod powierzchnię terenu. W rezultacie sieć cieków powierzchniowych jest uboga.

Zadanie 16.1. (0–1)

Zasady oceniania

- 1 pkt – dwie poprawne odpowiedzi.
- 0 pkt – odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Rozwiązanie

PF

Zadanie 16.2. (0–2)

Zasady oceniania

- 2 pkt – trzy poprawne odpowiedzi.
- 1 pkt – dwie poprawne odpowiedzi.
- 0 pkt – odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Rozwiązanie

- B
- A
- B

Zadanie 17. (0–3)

Zasady oceniania

- 3 pkt – trzy poprawne czynniki wraz z wyjaśnieniem wpływu każdego z nich.
- 2 pkt – dwa poprawne czynniki wraz z wyjaśnieniem wpływu każdego z nich.
- 1 pkt – poprawny czynnik wraz z wyjaśnieniem jego wpływu.
albo
– trzy poprawne czynniki bez wyjaśnienia.
- 0 pkt – odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Przykładowe odpowiedzi

Czynnik: wysoka stopa bezrobocia

Wyjaśnienie: Wysoka stopa bezrobocia przyczynia się do wyższej przestępczości, co ogranicza poczucie bezpieczeństwa mieszkańców.

Czynnik: niski poziom rozwoju infrastruktury

Wyjaśnienie: Im niższy poziom rozwoju infrastruktury komunikacyjnej, tym więcej czasu mieszkańcy tracą na dojazdy do pracy.

Czynnik: degradacja środowiska w miastach

Wyjaśnienie: Niesprawny system segregacji odpadów sprzyja ich składowaniu w miastach, co przyczynia się do niskiej estetyki miast.

Czynnik: zanieczyszczenie powietrza

Wyjaśnienie: Niski udział powierzchni terenów zieleni w powierzchni miast nie sprzyja wysokiej jakości powietrza.

Czynnik: ograniczony dostęp do wody zdatnej do picia

Wyjaśnienie: Wykorzystywanie do celów spożywczych zanieczyszczonej wody przyczynia się do chorób układu pokarmowego.

Czynnik: konflikt zbrojny

Wyjaśnienie: Udział kraju (regionu) w konflikcie zbrojnym nie sprzyja nakładom z budżetu państwa (miasta) na rozwój infrastruktury.

Zadanie 18. (0–1)

Zasady oceniania

1 pkt – dwie poprawne odpowiedzi.

0 pkt – odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Rozwiązanie

PP

Zadanie 19.1. (0–1)

Zasady oceniania

1 pkt – poprawny wniosek.

0 pkt – odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Przykładowa odpowiedź

We wszystkich województwach Polski w strukturze wieku ludności powodującej obciążenie demograficzne przestaną przeważać dzieci, a zaczną dominować ludność w wieku poprodukcyjnym.

Zadanie 19.2. (0–2)

Zasady oceniania

2 pkt – poprawna odpowiedź i poprawne uzasadnienie odnoszące się do specyfiki rynku pracy i do salda migracji.

1 pkt – poprawna odpowiedź i poprawne uzasadnienie odnoszące się do specyfiki rynku pracy albo do salda migracji.

0 pkt – odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Przykładowa odpowiedź

Przewiduje się, że rynek pracy w województwie śląskim będzie charakteryzował się (z powodu restrukturyzacji GOP-u) niższym popytem na pracę niż w 1990 roku, co przyczyni się do migracji osób w wieku produkcyjnym do innych województw lub do innych państw. Nastąpi wysoki (największy ze wszystkich województw) wzrost wskaźnika obciążenia demograficznego.

Zadanie 20. (0–2)

Zasady oceniania

2 pkt – dwa poprawne argumenty.

1 pkt – jeden poprawny argument.

0 pkt – odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Przykładowe odpowiedzi

- Na obszarze pampy w Ameryce Południowej w klimacie kontynentalnym strefy klimatów podzwrotnikowych istniały sprzyjające warunki do akumulacji próchnicy i powstawania czarnoziemów.
- Trawiasta roślinność pampy umożliwia pastwiskowy chów zwierząt.

- W Kotlinie Konga wysoka temperatura powietrza sprzyja szybkiemu rozkładowi szczątków roślinnych. Opady atmosferyczne przyczyniają się do wymywania z gleb składników odżywczych. Wskutek tego w glebie wilgotnych lasów równikowych nie ma warunków do akumulacji próchnicy i żyzność gleb jest mała.
- W Kotlinie Konga występowanie wilgotnych lasów równikowych utrudnia chów zwierząt.

Zadanie 21.1. (0–1)

Zasady oceniania

1 pkt – dwie poprawne odpowiedzi.

0 pkt – odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Rozwiązanie

B

A

Zadanie 21.2. (0–1)

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź

0 pkt – odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Rozwiązanie

B

Zadanie 22. (0–2)

Zasady oceniania

2 pkt – trzy poprawne odpowiedzi.

1 pkt – dwie poprawne odpowiedzi.

0 pkt – odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Rozwiązanie

1. A

2. D

3. C

Zadanie 23. (0–2)

Zasady oceniania

2 pkt – dwa poprawne argumenty.

1 pkt – jeden poprawny argument.

0 pkt – odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Przykładowa odpowiedź

- Drogami leśnymi (szlakami zrywkowymi) po nawalnych opadach deszczu szybko spływają wody opadowe, które mogą doprowadzić do wezbrań i powodzi.
- Wskutek wylesiania zmniejsza się ilość wody, która może być retencjonowana na danym terenie. Przez to spływ wód opadowych przebiega szybciej.

Zadanie 24. (0–1)

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Przykładowe odpowiedzi

- Podczas trałowania dennego sieci wylapują nie tylko ryby, ale też inne żyjące na dnie organizmy (tzw. przyłów), przez co zmniejsza się bioróżnorodność w tej części oceanu.
- Sieci (i rama) wcinają się w głębię dna morskiego, wskutek czego niszczą np. rafy koralowe.
- Częste połowy przy zastosowaniu trałowania dennego uniemożliwiają odnowienie siedlisk przydennych.

Zadanie 25.1. (0–1)

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź i poprawne uzasadnienie.

0 pkt – odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Rozwiązanie

nie

Przykładowe uzasadnienie:

W większości województw wzrósł udział przemysłu w tworzeniu wartości dodanej brutto.

Zadanie 25.2. (0–1)

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne uwarunkowanie.

0 pkt – odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Przykładowe odpowiedzi

- Przemysł oparty na eksploatacji złóż surowców mineralnych.
- Migracje ludności do miast.
- Niska efektywność produkcji rolnej w gospodarstwach o małej powierzchni.
- Niekorzystna struktura agrarna.

Zadanie 26. (0–2)

Zasady oceniania

- 2 pkt – trzy poprawne odpowiedzi.
- 1 pkt – dwie poprawne odpowiedzi.
- 0 pkt – odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Rozwiązanie

1. A
2. B
3. D

Zadanie 27. (0–2)

Zasady oceniania

- 2 pkt – poprawny argument odnoszący się do odporności na załamanie łańcucha dostaw i poprawny argument odnoszący się do minimalizowania szkód środowiskowych.
- 1 pkt – poprawny argument odnoszący się do odporności na załamanie łańcucha dostaw albo poprawny argument odnoszący się do minimalizowania szkód środowiskowych.
- 0 pkt – odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Przykładowe odpowiedzi

Odporność na załamanie łańcucha dostaw:

- Skracanie łańcucha dostaw poprzez ograniczanie liczby pośredników.
- Sprowadzanie surowców lub półproduktów z krajów stabilnych politycznie.
- Tworzenie zapasów surowców lub półproduktów.
- Unikanie szlaków komunikacyjnych zagrożonych atakami piratów lub katastrofami komunikacyjnymi.
- Dywersyfikacja rynku dostawców.

Minimalizowanie szkód środowiskowych:

- Ograniczenie eksploatacji surowców mineralnych np. metali stosowanych w przemyśle zaawansowanych technologii.
- Wprowadzanie nowych regulacji prawnych odnoszących się do gospodarki cyrkulacyjnej (np. w energetyce).
- Ograniczanie energochłonności produkcji przemysłowej.
- Ograniczanie materiałochłonności produkcji przemysłowej.
- Wydłużanie czasu użytkowania produktów poprzez poprawę ich niezawodności.

Zadanie 28. (0–2)

Zasady oceniania

2 pkt – dwie poprawne odpowiedzi wraz z poprawnymi uzasadnieniami.

1 pkt – jedna poprawna odpowiedź wraz z poprawnym uzasadnieniem albo dwie poprawne odpowiedzi bez poprawnego uzasadnienia.

0 pkt – odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Rozwiązanie

Gdańsk: B

Przykładowe uzasadnienia:

- W tym rejonie zlokalizowana jest rafineria przetwarzająca ropę naftową / w której produkuje się szeroki asortyment produktów na bazie ropy naftowej.
- Obecność naftoportu.

Świnoujście: D

Przykładowe uzasadnienie:

W tym rejonie zlokalizowany jest gazoport / terminal LNG przystosowany do odbioru gazu ziemnego w postaci skroplonej.

Zadanie 29. (0–2)

Zasady oceniania

2 pkt – dwa poprawne argumenty.

1 pkt – jeden poprawny argument.

0 pkt – odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Przykładowe odpowiedzi

- Produkcja energii odbywa się bez emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych.
- Produkcja energii w elektrowni nie powoduje zużycia węgla kamiennego.
- Utworzenie jeziora spowodowało zanik leja depresyjnego.
- Elektrownię zlokalizowano w krajobrazie zdegradowanym, a nie – naturalnym (kulturowym).
- Zlokalizowanie elektrowni wymagało rekultywacji terenów przemysłowych po eksploatacji węgla kamiennego.

Zadanie 30. (0–1)

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Przykładowe odpowiedzi

- Produkcja przemysłowa z krajów G7 była przenoszona do krajów nowo uprzemysłowionych, co przyczyniało się do spowolnienia wzrostu PKB.
- Kraje G7 w podanym okresie charakteryzowały się niską dynamiką wzrostu PKB.
- Niektóre kraje poza G7 rozwijają się szybko kosztem stanu środowiska przyrodniczego, a w przypadku krajów G7 wzrost gospodarczy jest wolniejszy z powodu prawnych ograniczeń wynikających z konieczności ochrony środowiska przyrodniczego.

Zadanie 31. (0–1)

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Przykładowe odpowiedzi

- Korea Południowa i Chiny charakteryzują się wysokimi nakładami na badania i rozwój.
- W Korei Południowej i w Chinach jest wyższy PKB na 1 mieszkańca.
- W Korei Południowej i w Chinach jest lepszy dostęp do usług edukacyjnych.
- Korea Południowa i Chiny charakteryzują się dużymi zasobami kadry naukowej (zatrudnionej w placówkach naukowo-badawczych).
- Przemysł zaawansowanych technologii przenoszono z krajów Europy i z USA do Korei Południowej i Chin, a nie do krajów Afryki.